

Plan

Mottak av minoritetsspråklige barn i barnehage

Godkjent oppvekstlederforum – barnehage

12.04.2024

Innhold

Innledning	3
Rettigheter	4
Foreldresamarbeid	5
Overganger	5
Foreldresamtaler	5
Førstegangssamtale med foreldre av nye flerspråklige barn	6
Andregangssamtale med foreldre av nye flerspråklige barn	7
Tredjegangssamtale med foreldre av nye flerspråklige barn	8
Anbefalte kartlegginger	9
Ressurser	10
Referanser	10
Vedlegg 1	11
Vedlegg 2	13
Vedlegg 3	14

Innledning

Gode rutiner for inntak og oppfølging av flerspråklige barn som har fått plass i barnehagen vil være avgjørende for barns trivsel og utvikling. Hallingdalregionen ser derfor et behov for å ha en rutine for å ta imot flerspråklige familier og barn i barnehagene.

Det er Hol kommune v/barnehageadministrasjonen som har tatt på seg oppgaven å lage rutinen og det er Oppvekstlederforum – barnehage i Hallingdal som har godkjent rutinen.

I arbeidet med utarbeidelsen av rutinen har følgende instanser fått anledning til å komme med innspill på hva de tenker er viktig med tanke på bakgrunnskunnskap, informasjonsutveksling mellom barnehage og hjem, kartlegging m.m:

- Alle barnehager i Hallingdal (kommunale og private)
- Alle skoler i Hallingdal
- Helsestasjoner i alle kommuner i Hallingdal
- PPT for Ål og Hol
- PPT og OT nedre Hallingdal
- Flyktningkonsulenter i alle kommuner i Hallingdal
- RBUP

Rutinen er også gjennomgått i spes.ped.nettverk for barnehagene i Hallingdal.

Rettigheter

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling....».

Udir - Minoritetsspråklige barn

«Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger. Barnehagen skal synliggjøre variasjoner i verdier, religion og livssyn. Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Rammeplan for barnehagen

«§ 16. Rett til plass i barnehage

Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barn som fyller ett år i september, oktober eller november det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage innen utgangen av den måneden barnet fyller ett år i samsvar med denne loven med forskrifter.

Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt.

Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen.»

«§ 18. Prioritet ved opptak

Barn med nedsatt funksjonsevne har rett til prioritet ved opptak i barnehage. Det skal foretas en sakkyndig vurdering for å vurdere om barnet har nedsatt funksjonsevne.

Barn som det er fattet vedtak om etter [barnevernsloven § 5-1](#) første ledd bokstav a til d, [§ 3-1](#) og [§ 3-4](#) første ledd bokstav b, har rett til prioritet ved opptak i barnehage.

Kommunen har ansvaret for at barn med rett til prioritet får plass i barnehage.»

Barnehageloven - §16 og §18

Foreldresamarbeid

Overganger

Ved overganger må samarbeidet mellom aktuelle parter etableres i god tid. Godt samarbeid og god dialog er avgjørende for å skape kontinuitet og sammenheng ved bytte av arena.

Aktuelle overganger:

- Hjem – barnehage
- Bytte av barnehage
- Barnehage – Barneskole
- Bytte av nærpersioner i barnehage

Foreldresamtaler

Samtalemalene er som vedlegg til denne planen. Samtalene skal skrives og arkiveres i Sikker Sak.

Førstegangssamtale med foreldre av nye flerspråklige barn

Fokus: Familien

Innhold i førstesamtalen: Fokus på familien. Familien får introdusere seg for barnehagen slik at barnehagen er mer kjent med foreldre og barnet før oppstart. Introduksjon av barnehagen for familien vil komme senere.

MÅL	- Etablere god kontakt mellom familien og barnehagen. - Barnehagen blir kjent med familien og partene blir trygge på hverandre. - Godt samarbeid mellom barnehagen og familien		
TILTAK	INNHold	NÅR	HVEM
Invitasjon	- Skriftlig og personlig invitasjon til førstegang-samtale. - Svar ønskes på om tidspunkt og dato passer. Sendes ut på norsk og engelsk. - Undersøk behovet for tolk og eventuelle dialekter på språket. Kontakt til Flyktning-hjelpen ved behov for oversettelse.	Etter at foresatte har bekreftet mottatt barnehageplass. Eventuelt før foreldremøte og før besøksdager.	Pedagogisk leder i samarbeid med styrer.
Førstegangssamtalen i barnehagen Bruk vedlegg 1 for gjennomføring av samtalen	- Før samtalen begynner gir barnehagen kort informasjon om bakgrunnen for samtale og de kommende samtale - Familien presenterer seg for ny barnehage. barnehagen blir kjent med familien og barnas hverdag og liv. (Husk referat fra samtalen for å sikre fortsettelsen av samtale) - Familien forteller om forventninger og ønsker for sine barn og barnehagelivet		Familien, Pedagogisk leder, eventuelt i samarbeid med styrer /annen personal med ansvar for flerspråklig arbeid i barnehagen.

Tolk	Tolk skal/bør brukes.		Styrer / Pedagogisk leder
Avtale tid for andregangssamtale	Avtal dato for neste møte (andregangssamtale)		Pedagogisk leder

Andregangssamtale med foreldre av nye flerspråklige barn

Fokus: Barnehagen og barnehagedagen

Innhold i andregangssamtalen: Fokus på barnehagen og familiens oppstart i barnehagen.

Fokus i samtalen er barnehagen og barnehagedagen for barnet. Dette er en samtale hvor familien blir introdusert for barnehagen. Barnehagens hverdagsrutiner presenteres for familien.

MÅL	- Foreldrene blir kjent med barnehagens pedagogiske innhold - Etablere en felles forståelse for at foreldre og barnehage samarbeider om barnets utvikling, språk og trygghet.		
TILTAK	INNHold	NÅR	HVEM
Invitasjon	Skriftlig og personlig invitasjon til andregangs samtale. Sendes ut på norsk og engelsk v/behov	Ved oppstart av barnehageplass	Pedagogisk leder
Andregangssamtalen i barnehagen Bruk vedlegg 2 for gjennomføring av samtalen	- Barnehagen og familien blir enda bedre kjent med hverandre og barnas hverdag og liv. - Barnehagen presenterer dagsrytme, rutiner m.m.		Familien, Pedagogisk leder, evt. styrer og annen personal med ansvar for flerspråklig arbeid i barnehagen.
Tolk	Tolk ved behov		Styrer / Pedagogisk leder
Avtale tid for tredjegangssamtale	Avtal dato for neste møte (tredjegangssamtale)		Pedagogisk leder

Tredjegangssamtale med foreldre av nye flerspråklige barn

Fokus: samarbeid barnehage – hjem

Innhold i tredjegangssamtalen: Dette er det tredje formelle møtet mellom familien og barnehagen. Samtalen finner sted etter at barnet har gått i barnehagen ca. 3-4 mnd. Denne samtalen kommer i tillegg til andre ordinære foreldresamtaler og foreldremøter. Fokus i samtalen er samarbeidet mellom barnehage og hjem. Det legges til rette for at familien og barnehagen snakker om samarbeid og hva vi sammen ønsker ut av samarbeidet.

Husk å ha individfokus i gruppe, ikke fokus på det ene barnet.

MÅL	• Et godt familie- og barnehagesamarbeid		
TILTAK	INNHold	NÅR	HVEM
Invitasjon	- Avtale tredjegangs samtale og gi invitasjon muntlig og skriftlig. Forklar innholdet i samtalen. - Vurdere hvilket språk det er behov for når det gjelder invitasjon.	Etter at barnet har gått ca 3-4 måneder i barnehagen	Pedagogisk leder
Tredjegangs-samtalen Bruk vedlegg 3 for gjennomføring av samtalen	Dialog om samarbeid mellom familien og barnehagen.		Familien og ped.leder, eventuelt styrer og annen personal med ansvar for flerspråklig arbeid i bhg.
Tolk	Tolk brukes ved behov. Vurder ut fra tidligere erfaringer		Styrer/ped.leder

Anbefalte kartlegginger

MÅL	Identifisere språklig nivå og komme i gang med gode tiltak ved behov.		
TILTAK	INNHold	NÅR	HVEM
Samtaleguide om barnets morsmål	Samtaleguide om barnets morsmål	Første foreldresamtale.	Pedagog sammen med foreldrene
«Ord som gror» - Kartlegging av norskspråklig kompetanse	"Ord som gror"- Registreringsskjema til kartlegging av norskspråklig kompetanse (Lørenskog kommune) ord-som-gror-bilder-til-utskrift-2021.pdf (lorenskog.kommune.no)	Ved behov.	Pedagog (evt. spesialpedagog)
Nya SIT (Språklig Impressiv Test for barn)	Nya Sit	Ved behov.	Pedagogisk leder (evt. Spesialpedagog)
Askeladden (Språkscreeningstest for barnehagebarn)	Testen inneholder en pose med objekter som skal benyttes til ulike varierte tester som beskrevet i screenings manual.	Ved behov.	Pedagog (evt. spesialpedagog)
TRAS	Tidlig registrering av språk.	Kontinuerlig	Pedagog
EVA - testen	Test av småbarn		

Ressurser

[Fagfilm: Flerspråklige barn – del 5: Kartlegging av språk | Språkløyper \(uis.no\)](#)

[samtaleguide-om-barnets-morsmal.pdf \(udir.no\)](#)

[Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat \(udir.no\)](#)

[Språklig mangfold - en berikelse for alle! REVIDERT UTGAVE \(oslomet.no\)](#)

[Film: Flerspråklighet som ressurs i mottaksbarnehagen – NAFO \(oslomet.no\)](#)

[Samarbeid mellom hjem og barnehage – NAFO \(oslomet.no\)](#)

[Nyankomne 0–6 – NAFO \(oslomet.no\)](#)

Referanser

[Rammeplanen for Barnehagen](#)

[Barnehageloven](#)

[Prosjektrapport statped og Frogn Kommune: Tidlig oppfølging av flerspråklige barn](#)

[Statped -Flerspråklige barn i barnehagen](#)

[NAFO - Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring](#)

Vedlegg 1

Hjelpeskjema for førstegangssamtalen

Innhold samtale førstegangssamtale	
1. Hva tenker familien om at barnet deres skal begynne i barnehagen? Hva vet dere om barnehage?	• Oppmuntre foreldre til å fortelle om egne tanker rundt barnehagelivet
2. Hva er en vanlig hverdag for familien?	• La foreldrene beskrive
3. Hva er familien opptatt av?	• Aktiviteter, fritidsaktiviteter, • Familie i Norge/utlandet, besøke familier • Hva liker barnet å gjøre hjemme, leker det med noen hjemme • Erfaringer å ha med inn i barnehage.
4. Hvilket område i ditt land kommer du fra?	• Spørre om foreldrene kan fortelle om barnelivet der de kommer fra • Språk som barnet snakker, forholder seg til.
5. Noen hensyn hos barnet vi bør vite om for at hverdagen skal bli god?	• Mat • Allergier • Sykdommer • Omsorgsbehov • Nyttige ord på barnets morsmål (f.eks. drikke, sove osv.)
6. Har du lyst å fortelle litt om familiens håp og drømmer for egne barn og barnehagelivet?	• La foreldrene fortelle • Avklar med foreldrene om de ønsker at det skal være synlig i barnehagen
7. Lærer barnet det du har forventet når det er hjemme? (gir en åpning for foreldre å gi bkg. informasjon om bekymring/ utfordringer), har familien noen erfaringer som vi bør vite om?	• Foreldrene oppfordres til å fortelle om barnets språk, motorikk, lek osv

8. Barneperm (tegninger/bilder) /hus. Med info fra første samtale. Samtykke fra foreldrene.	• Informere om hensikten med en slik barneperm (med tegninger/bilder o.l.) – ta med et eksemplar som ikke er utfylt. (Dette for å trekke frem det trygge og gode for barnet inn i barnehagen)
9. Lever med brosjyren (www.ski.no) mot slutten av førstesamtale.	• Informere om hva folder inneholder

Vedlegg 2

Hjelpeskjema for andregangssamtalen

Innhold samtale andregangssamtale	
1. Hvilke aktiviteter gjør vi i en barnehage?	• Bruk bilder (hva gjør bhg. når barnet er lei seg, kommer i konflikt med andre osv.) • Barnehagen beskriver (tur, maleaktiviteter, lekegrupper osv.)
2. Dagsrytmen (hvordan ser en barnehagehverdag ut?)	• Beskriv dagsrytmen • Dagtavle kan f.eks. vises frem og forklar til bildene.
3. Hvordan legger vi til rette for at deres barn skal få en god start i barnehagen, men også videre i barnehage hverdagen?	• Trygghet • Barnehagen viser fram plan for språkarbeid med bilder – bevisst språkarbeid.
4. a). Hvilke forventninger har foreldrene til barnehagen? b). Hvilke forventninger har barnehagen til foreldrene?	• Direkte spørsmål til foreldrene om hva de synes er barnehagens ansvar, f.eks. hvem lærer barnet dotrening, spise selv osv.
5. Kontakt mellom bhg. – familie	• Tilknyttet informasjon • Tilbakemeldinger på eget barn

Vedlegg 3

Hjelpeskjema for tredjegangssamtalen

Innhold tredjegangssamtale	
1. Mål for samtalen	• Opprettholde og styrke samarbeidet med foreldrene i forhold til barnets utvikling. • Gjeninnhente «håp og drømmer» fra førstegangs samtale – hva skal til i samarbeidet for å oppnå dette? • Oppmuntre til dialog
2. Samtale rundt forståelsen av barnets sosiale, språklig og generelle utvikling	• Vise til gode eksempler fra personalet - gylne øyeblikk med barnet. • Bruk bildene fra 2.samtale • Åpen opp for at foreldrene kan komme med erfaringer. • Samtale rundt tommelfinger regler når det gjelder barns språkutvikling. • Samtale rundt forventninger tilknyttet barn og barnets utvikling – er det noen utfordringer? Hva skal det jobbes videre med? (hva sier barnet i barnehagen/hjemme, trenger foreldrene tips?) • En dialog om samarbeid rundt språk: hva kan foreldrene /barnehagen gjøre for å styrke barnets språkutvikling (vektlegge foreldrenes betydning for språket).
3. Rutiner for bruk av tolk ved møter	Ped.leder, evt styrer